

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 29-11-2021
Αρ. πρωτ.: 1514/304812

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως ΠΑ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη της καπνοκαλλιέργειας στη Θράκη»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 778/1-11-2021

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές, όπως αναγράφονται στον Πίνακα Αποδεκτών, σας πληροφορούμε τα εξής:

Δηλωμένη πρόθεση της Κυβέρνησης είναι να στηρίξει κάθε παραγωγό που δοκιμάζεται από την πανδημία, πάντα στη βάση της δυνατότητας που παρέχουν τα δημοσιονομικά της χώρας. Η δε πρόθεση αυτή ενισχύεται έτι περισσότερο, όταν αφορά ακριτικές περιοχές της Ελλάδας.

Μέσα στο πνεύμα λοιπόν της συνολικής κοινωνικής πολιτικής προσεγγίζουμε και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος των καπνοπαραγωγών και μεριμνούμε για τη στήριξή του.

Στο πλαίσιο αυτό:

- Με την ΚΥΑ 624/172179/11-12-2018 (ΦΕΚ Β'5642/14-12-2018) με θέμα "Χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στον γεωργικό τομέα και ειδικότερα σε καπνοπαραγωγούς της ποικιλίας «Μπασμάς» των Περιφερειακών Ενοτήτων Έβρου, Ροδόπης, Ξάνθης, Καβάλας, Δράμας και Σερρών στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 1408/2013 της Επιτροπής (ΕΕ L 352, 24.12.2013)" τον Δεκέμβριο του 2018 καταβλήθηκε το ποσό των 8.223.739,50€ σε 9.689 καπνοπαραγωγούς της ποικιλίας «Μπασμάς» που διατηρούν τις εκμεταλλεύσεις τους στις Π.Ε. Έβρου, Ροδόπης, Ξάνθης, Καβάλας, Δράμας και Σερρών και υπέστησαν σοβαρή μείωση του εισοδήματός τους λόγω αντίξων καιρικών συνθηκών που επικράτησαν κατά το έτος 2018, αλλά και λόγω μυκητολογικών προσβολών και ιώσεων της παραγωγής τους.
- Με την ΚΥΑ 51/126068/13-5-2021 (ΦΕΚ Β' 2021/18-5-2021) με θέμα "Χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας στους τομείς: α) της επιτραπέζιας Ελιάς - λοιπές με κωδικό συστήματος Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. 2008190 και β) των καπνών ποικιλίας Βιρτζίνια και λεπτομέρειες εφαρμογής στα πλαίσια εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αρ. 1408/2013 της Επιτροπής (ΕΕ L 352, 24.12.2013) όπως τροποποιήθηκε με τον Καν. (ΕΕ) υπ' αρ. 316/2019 (L51/1/22.2.2019).", με βάση την ΕΑΕ 2018, καταβλήθηκε τον Ιούνιο του 2021 σε 219 παραγωγούς καπνών Βιρτζίνια σε όλη τη χώρα το ποσό των 396.410,00 € λόγω σοβαρής μείωσης του εισοδήματός τους για το έτος 2018. Διευκρινίζεται πως δεν έχουν λάβει ενίσχυση όσοι δικαιούχοι έχουν λάβει επιστρεπτέα προκαταβολή.
- Με αίτημα που απέστειλε ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προς το Υπουργείο Οικονομικών αιτήθηκε την ενίσχυση του προϋπολογισμού του, προκειμένου να προχωρήσει στην οικονομική ενίσχυση παραγωγών καπνού σε όλη την επικράτεια.

Όσον αφορά στο θέμα των συνδεδεμένων ενισχύσεων, διευκρινίζεται ότι στην καλλιέργεια του καπνού δεν επιτρέπονται επιδοτήσεις συνδεδεμένες με την παραγωγή προϊόντων, παρά μόνον η ενιαία ενίσχυση που είναι αποσυνδεδεμένη από την παραγωγή προϊόντος.

Είναι δε γνωστό ότι στον καπνό, σύμφωνα με την ΚΑΠ, από την εσοδεία 2010 και μετά, η ενιαία ενίσχυση μειώθηκε κατά 50% και το υπόλοιπο 50% μεταφέρθηκε στον δεύτερο πυλώνα (μέτρα αγροτικής ανάπτυξης) και αποκλείστηκε από τις συνδεδεμένες ενισχύσεις.

Σημειώνουμε, ότι με την αριθμ. 238/19130/11-2-2014 απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Καθορισμός λεπτομερειών σύναψης των συμβάσεων μελλοντικής πώλησης ακατέργαστου καπνού» (Β'380/18-2-2014), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, θεσπίστηκε η υποχρέωση σύναψης συμβάσεων μελλοντικής πώλησης ακατέργαστου καπνού για την καλλιέργεια και την παράδοσή του στις επιχειρήσεις πρώτης μεταποίησης, οι υποχρεώσεις των παραγωγών και των επιχειρήσεων πρώτης μεταποίησης, ο καθορισμός του ελάχιστου περιεχομένου των συμβάσεων αυτών, ο τρόπος παράδοσης και παραλαβής του καπνού, ο τρόπος επίλυσης διαφωνιών για την ποιοτική κατάσταση του καπνού, ο τρόπος και η εξασφάλιση της πληρωμής των παραγωγών από τις επιχειρήσεις πρώτης μεταποίησης. Οι διαμορφούμενες τιμές των καπνών είναι αποτέλεσμα της υλοποίησης των συμβάσεων μεταξύ μεταποιητικών επιχειρήσεων και ομάδων παραγωγών καπνών που υπογράφονται και διαπραγματεύονται ελεύθερα, της ποιοτικής κατάταξης των καπνών και της κατάστασης της παγκόσμιας αγοράς. Οι προσπάθειες παρέμβασης της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας προς τις καπνεμπορικές επιχειρήσεις για τη διαμόρφωση των τιμών δεν αποτελούν δεσμεύσεις για τις επιχειρήσεις.

Περαιτέρω, αναφέρουμε ότι, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος (ΠΑΑ) 2014-2020 βασικές προτεραιότητες της στρατηγικής για την αγροτική ανάπτυξη που εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα, αποτελούν η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγροδιατροφικού συστήματος, η ενίσχυση της αξίας αλυσίδας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων, καθώς και η ενίσχυση του εισοδήματος των παραγωγών σε συνδυασμό με τη διατήρηση άσκησης της γεωργικής δραστηριότητας σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.

Οι εν λόγω προτεραιότητες, επιδιώκονται, μεταξύ των άλλων, μέσα από την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων, με στόχο τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την καθετοποίηση της παραγωγής τους σε προϊόντα με συγκριτικό πλεονέκτημα, επιδιώκοντας την αύξηση της παραγωγικότητας.

Ως εκ τούτου, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το ΠΑΑ 2014-2020, το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της ΚΑΠ, υλοποιούνται Μέτρα και Δράσεις από τα οποία μπορεί να επωφεληθεί τόσο η καπνοκαλλιέργεια όσο και ο καπνός.

Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής υπομέτρα:

- **4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις»**
Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, το οποίο έχει ήδη προκηρυχθεί, μεταξύ των άλλων, δίδεται στήριξη σε εκμεταλλεύσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που παράγουν καπνό, που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους.
- **4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και /ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»**
Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, δράση 4.2.2, που έχει ήδη προκηρυχθεί για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. €, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του καπνού για την παραγωγή πούρων ή σιγαρίδων, μεταξύ των άλλων, δίδεται στήριξη σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό. Αντίστοιχες επενδύσεις κάτω των 600 χιλ. € έχουν προκηρυχθεί στο πλαίσιο των τοπικών προγραμμάτων LEADER από τις τοπικές αναπτυξιακές εταιρίες ανά τη χώρα.
- Επίσης, τόσο η καπνοκαλλιέργεια όσο και οι καπνοκαλλιεργητές επωφελούνται από το **μέτρο 13 «Ενισχύσεις σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα»** του ΠΑΑ 2014-2020 (εξισωτική αποζημίωση σε ορεινές ή μειονεκτικές περιοχές), καθώς στην επιλεξιμότητα του μέτρου εμπίπτουν όλα τα αγροτεμάχια, στα οποία

ασκείται γεωργική δραστηριότητα σε ορεινές ή μειονεκτικές περιοχές, ενώ δικαιούχοι είναι τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι ενεργοί γεωργοί και ασκούν γεωργική δραστηριότητα εντός των περιοχών αυτών.

Κατά τη μεταβατική περίοδο 2021-2022, αλλά και κατά τον σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου, θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις (σχέδια βελτίωσης, μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, νέοι γεωργοί, γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα, όπως η μείωση της νιτρορρύπανσης και η βιολογική γεωργία) στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής τους συμβολής.

Τέλος, σημειώνουμε ότι, στους στρατηγικούς στόχους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), διαχρονικά, μεταξύ άλλων, συμπεριλαμβάνεται και η μείωση του κόστους παραγωγής που συμβάλλει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εγχώριων παραγόμενων αγροτικών προϊόντων.

Προς αυτήν την κατεύθυνση και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εντάσσονται η χορήγηση των ακόλουθων συνδεδεμένων ενισχύσεων:

1. συνδεδεμένη ενίσχυση στον τομέα πρόβειου και αιγείου κρέατος, με προϋπολογισμό 55.228.456 € για το έτος ενίσχυσης 2020
2. συνδεδεμένη ενίσχυση στον τομέα του βόειου κρέατος, με προϋπολογισμό 35.558.453 € για το έτος ενίσχυσης 2020 και
3. συνδεδεμένη ενίσχυση στον τομέα της κτηνοτροφίας που αφορά στους κτηνοτρόφους βοοτροφικών εκμεταλλεύσεων και στους κτηνοτρόφους αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων (χωρίς γη), με προϋπολογισμό 2.759.607€ και 548.007€, αντίστοιχα, για το έτος ενίσχυσης 2020 (μέτρο1-βοοειδή και μέτρο 2 αιγοπρόβατα)
4. συνδεδεμένη ενίσχυση στα πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή, συνολικού προϋπολογισμού 6.684.367 € για το έτος ενίσχυσης 2020.
5. συνδεδεμένη ενίσχυση στα πρωτεϊνούχα σανοδοτικά ψυχανθή, συνολικού προϋπολογισμού 25.256.552€ για το έτος ενίσχυσης 2020.

Επίσης, προς αυτήν την κατεύθυνση θεσμοθετήσαμε τη δυνατότητα του αγρότη να έχει αγροτικό φωτοβολταϊκό έως 500 kW, επιτρέποντας στον έλληνα παραγωγό τη δυνατότητα να έχει μια ακόμα πηγή εισοδήματος αλλά και φθηνή ενέργεια, ώστε να μειώσει το κόστος παραγωγής του.

Τέλος, στο πλαίσιο στήριξης του αγροτικού τομέα, για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους παραγωγής, εντάσσεται και η μείωση από 1 Νοεμβρίου 2021 του ΦΠΑ των ζωοτροφών που προορίζονται για ζωική παραγωγή από το 13% στο 6%, με μόνιμο χαρακτήρα υπέρ των κτηνοτρόφων μας, καθώς και η επιστροφή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στο αγροτικό πετρέλαιο από το 2022.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Βουλευτή κ. Δ. Χαρίτου
2. Βουλευτή κ. Στ. Αραχωβίτη
3. Βουλευτή κ. Ελ. Αβραμάκη

4. Βουλευτή κ. Τρ. Αλεξιάδη
5. Βουλευτή κα Αθ. Αναγνωστοπούλου
6. Βουλευτή κ. Χρ. Βερναρδάκη
7. Βουλευτή κα Αν. Γκαρά
8. Βουλευτή κ. Θ. Δρίτσα
9. Βουλευτή κ. Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
10. Βουλευτή κα Χ. Καφαντάρη
11. Βουλευτή κ. Β. Κόκκαλη
12. Βουλευτή κ. Σπ. Λάππα
13. Βουλευτή κα Κ. Μάλαμα
14. Βουλευτή κ. Κων. Μάρκου
15. Βουλευτή κ. Αθ. Μωραΐτη
16. Βουλευτή κα Παν. Πούλου
17. Βουλευτή κ. Ι. Ραγκούση
18. Βουλευτή κα Ολ. Τελιγορίδου
19. Βουλευτή κ. Αλ. Τριανταφυλλίδη
20. Βουλευτή κ. Γ. Τσίπρα